
Kyrkomötet Kyrkolivsutskottets betänkande 2013:5

Konfirmation

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas två motioner om konfirmation dels 2013:30 om Nationell samordning dels motion 2013:43 om Konfirmationens betydelse. Utskottet menar att det är viktigt att öka kunskapen och förstärka informationen om konfirmationen för att ge fler unga människor möjlighet till kontakt med kyrkan och kännedom om kristen tro. Utskottet föreslår därför att kyrkomötet bifaller motion 2013:30 och motion 2013:43.

Till betänkandet finns en reservation.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2013:30.
2. Kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2013:43.

Motionens förslag

Motion 2013:30 av Sofija Pedersen Videke, Nationell samordning kring konfirmation

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att undersöka hur nationell nivå kan stötta församlingarna kring information om konfirmation.

Motion 2013:43 av Britt Louise Agrell m.fl. Konfirmationens betydelse

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att i samråd med stiftens göra en särskild satsning för att uppmärksamma konfirmationens betydelse.

Bakgrund

Under senare år har flera motioner aktualiserat konfirmationen. I motion 2012:18, *Svenska kyrkans konfirmandarbete och undervisning i alla åldrar*, föreslogs att kyrkostyrelsen som en del i strategin för kyrkans undervisning och mission för alla åldrar skulle förstärka arbetet med och samordning av Svenska kyrkans konfirmandarbete. Mot bakgrund av en planerad treårig projektjänst på kyrkokansliet med inriktning mot unga och konfirmander beslöt kyrkomötet avslå motionen. I motion 2012:1 *Flerårskonfirmation*, föreslogs att kyrkostyrelsen skulle undersöka möjligheten att införa flerårskonfirmationen som ett komplement till nuvarande konfirmationsmodeller. Motionen avslogs med motiveringen att flerårskonfirmation redan är fullt möjlig.

Konfirmandriktlinjer och forskningsrapport

Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete understryker att dopundervisningen och mötet med barn och unga är en av de viktigaste uppgifterna som kyrkan har. I en tid när dop- och konfirmationsseden inte längre är självklar behöver församlingen samtidigt finna andra former för dopundervisning som ger barn och unga möjlighet att växa i sin tro. Riktlinjerna sätter ramarna för konfirmandarbetet i församlingarna och som stöd i arbetet med att ta fram handlingsplaner har kyrkokansliet utarbetat ett reflektionsunderlag, *Dela mera*. I materialet delas goda erfarenheter och reflektioner med syfte att stärka och bevara konfirmationsseden.

Forskningsrapporten *En tid fylld av mening* visar genom studier att konfirmationstiden är en viktig mötesplats för unga människor och att den generellt upplevs som en meningsfull tid. Konfirmanderna har särskilt uppskattat samtalen om vänskap och relationer, om Gud, om livets mening, vad det innebär att vara döpt och livet efter döden. Konfirmationstiden har varit meningsfull och kanske är också konfirmationen den enskilt viktigaste faktorn när man vill bygga längre relationer med Svenska kyrkan.

Dela tro – dela liv

Svenska kyrkan genomför en särskild satsning, på en strategi för kyrkans undervisning och mission, som kallas *Dela tro – dela liv*. Satsningen kommer att ske i samverkan med stift och församlingar under 2013-2018.

Målet för *Dela tro – och dela liv* är:

- ◆ att det i Svenska kyrkans församlingar kontinuerligt erbjuds arenor för undervisning och lärande där människor i alla åldrar får utveckla sin förmåga att samtala om, och leva i tro.
- ◆ att Svenska kyrkans församlingar har medarbetare (anställda och ideella) med kompetens att erbjuda sådan undervisning i stimulerande lärandemiljöer.
- ◆ att Svenska kyrkans förtroendevalda får möjlighet att stärkas i sin kallelse och sändning som bärare av tro.

Satsningen innebär att medel tillförs specifika aktiviteter som identifieras under arbetets gång. För att nå bästa möjliga effekt kommer dessutom näraliggande befintlig verksamhet att kunna präglas av satsningen. I uppgiften ingår att ta fram en gemensam analys av de utmaningar som kyrkans undervisning och lärande står i. Utgångspunkten ska tas i redan framtagna riktlinjer och genomförda studier, till exempel befintliga konfirmandriktlinjer och forskningsrapporten *En tid fylld av mening*.

Konfirmandfrågor på kyrkokansliet

I *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete* sätts konfirmandarbetet in i församlingens totala undervisningsansvar, särskilt det som handlar om barn och unga 0–18 år. För att kunna identifiera vad som utförs inom området konfirmand behöver man ta med sig det perspektivet och se vad som sammantaget sker inom hela området 0–18 år. Fram till slutet av 2012 har det på kyrkokansliet funnits en handläggare med 20 procent av en heltid för att stödja arbetet med konfirmation. Handläggarens uppgift har varit att vara sakkunnig på området, samordna arbetet tillsammans med stiftens konfirmandkonsulenter och ansvara för nätverksmöten med dessa.

Kyrkokansliet har idag två handläggare på heltid inom området barn- och unga 0–18 år. Deras arbetsuppgifter är inriktade på skolfrågor, barnkonsekvens-

analys, barn och familjearbete och frågor kring den unga människans utsatthet det vill säga ungdomsdiakonala frågor. Till detta kommer verksamhet och satsningar i olika delar av kansliet som handlar om analys och kommunikation med inriktning på konfirmandarbetet.

KI 2013:5

Projekt 13+

Under hösten 2013 startar det treåriga projektet *Projekt 13+* med en projektledare på 100 procent. Uppgiften är att förstärka det kontinuerliga och långsiktiga utvecklingsarbetet som gäller mötet med konfirmanden men även tonåringen som väljer att inte konfirmeras. I uppdraget ingår att samordna och stödja stiftens i arbetet med konfirmandfrågor, utveckla metoder och arbetssätt samt fördjupa reflektionen kring kyrkans dialog och möte med tonåringen i allmänhet och ungdomar som inte väljer att konfirmeras i synnerhet. Projektet kan komma att ske i samverkan med andra pågående projekt inom näraliggande områden som rör barn och unga.

Konfirmationstiden är en viktig mötesplats med tonåringar. Andra viktiga mötesplatser med tonåringar som projektet kommer att uppmärksamma är de ledarutbildningar och ledaruppdrag, som följer efter avslutad konfirmandtid för dem som väljer att stanna kvar i församlingens liv. Den tid man stannar som ung ledare i församlingen kan variera, men det finns tecken som tyder på att församlingarna inte alltid förmår att "slussa" unga ledare vidare till andra uppdrag i församlingen utöver detta att vara ung konfirmandledare. I Härnösands stift startar ett fyraårigt forskningsprojekt för att utvärdera och analysera verksamheten kring unga konfirmandledare. Projektet har betydelse för Svenska kyrkan i stort och kommer att vara ett viktigt bidrag till stiftens erfarenhetsutbyte, utvärdering och utveckling av konfirmandfrågorna. När *Projektet 13+* avslutas 31 augusti 2016 finns ingen permanent lösning av hur det kontinuerliga och långsiktiga arbetet med konfirmandfrågorna ska se ut på nationell nivå.

Kommunikationssatsningar

Många stift och församlingar har kommit långt i rekryteringsarbetet. Men konkurrensen om ungdomarnas uppmärksamhet är samtidigt stor. Skola, kompisar, internet, sociala medier samt möjligheten att välja mellan en mängd aktiviteter präglar ungas tillvaro. Idag är det en minoritet, drygt 30 procent, av ungdomarna som väljer konfirmation. Det kan vara ett svårt beslut att gå emot strömmen och välja en mötesplats som så många andra väljer bort. Att kunna argumentera och kommunicera varför konfirmation är en möjlighet blir en stor utmaning i rekryteringen.

Olika kommunikationssatsningar på konfirmation har genomförts av kyrkokansliet bland annat *Konfirmandpocketen* som är ett rekryteringsverktyg i Svenska kyrkans möte med unga människor på till exempel skolor och fritidsgårdar. Innehållet och tilltalet i pocketen var målgruppsanpassat och riktar sig till 14-åringar. Boken beskriver vad konfirmation är och tar upp frågeställningar om exempelvis identitet och relationer, sådant som många tonåringar brottas med. År 2011 reviderades samtliga nationellt gemensamma teologiska texter på Svenska kyrkans webbplats och en satsning för att lyfta fram stiftens konfirmandlägeralternativ gjordes under www.svenskakyrkan.se/konfirmation. Samordningen var avhängig av att stiftens sammanställde sina församlingars alternativ på sina webbplatser. Merparten av stiftens genomförde detta, men några avstod.

Under 2011/12 togs även en facebookapplikation fram under namnet *Ska du med?* Syftet med appen var att ungdomarna själva på ett lekfullt sätt skulle kunna

uppmåna sina kompisar att delta i konfirmation och att den som blir intresserad av erbjudandet får kontakt med församlingen via appen och Facebook. *Ska du med?* har uppdaterats under 2013. Vidare kommer under 2013 en fråga – svar-funktion för unga på www.svenskakyrkan.se under namnet OMG (Oh my God). Tjänsten är en slags Svenska kyrkans motsvarighet till Wikipedia och riktar sig till unga i konfirmandåldern.

Ansvariga för konfirmandfrågor på stiftet

Arbetet i stift och församlingar med konfirmandfrågorna är både omfattande och intensivt. Alla stift har medarbetare med ansvar och uppgift att utveckla konfirmandarbetet även om det sker på lite olika sätt och med olika fokus. Några stift har tagit fram, egna strategiska modeller för information på nätet, på bussar, i tunnelbanan, via trycksaker och så vidare. Två av stiftet har också utvecklat sökmotorer med möjlighet att ta reda på vilka konfirmationsalternativ som finns inom stiftet som idrott, musik, äventyr och läger och vilken konfirmandverksamhet respektive församling har att erbjuda. Då arbetet med konfirmationsfrågorna på stiftet skiljer sig åt ser deras behov av kommunikationsstöd olika ut. Behovet av kommunikationsstöd skiftar även från församling till församling.

Verksamhet med inriktning mot konfirmandfrågor sker som tidigare nämnts på flera olika håll på kyrkokansliet och förutsätter en samverkan inom kansliet för att kunna hålla ihop samtalen och samråden med stiftet. Stiftets *konfirmandkonsulenter* utgör ett etablerat nätverk med regelbundna rådslag som samordnats av handläggaren för konfirmandfrågor. Nätverksträffarna är framför allt en mötesplats för informationsutbyte, erfarenhetsdelning, gemensam fortbildning men också gemensamt utvecklingsarbete. Nätverket ger möjlighet att träffas och tala med varandra om vilka satsningar/strategier som finns regionalt, identifiera samverkansmöjligheter och planera för framtida samverkan.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att bifalla motionerna 2013:30 och 2013:43.

Kyrkolivsutskottet fick under överläggningen ta del av information och samtala om *Projekt 13+* med enhetschefen för konfirmandfrågor. Utskottet gläds åt den nationella nivåns satsning på *Projekt 13+* under de kommande åren. En satsning som både gäller mötet med konfirmanden men även tonåringen som väljer att inte konfirmeras. Utskottet anser att utöver detta projekt behöver en särskild satsning genomföras för att uppmärksamma konfirmationens betydelse. Detta för att ge fler unga människor möjlighet till kontakt med kyrkan och kännedom om kristen tro. Det handlar inte om att församlingarna ska få extra ekonomiska resurser för sin verksamhet utan att den nationella nivån i samråd med stiftet på olika sätt ska bidra till att konfirmationen blir väl känd och ett självklart val för den unga människan.

Konfirmationen är en viktig mötesplats för unga människor. Samtidigt står församlingarna inför stora utmaningar när det gäller rekryteringen. Det finns för närvarande ingen samordning av allmän information om konfirmationen i Svenska kyrkan. Utskottet menar därför att det är viktigt att tillsammans med stiftet finna lämpliga former för hur informationen kring konfirmationen kan bli lättillgänglig och vara ett stöd för församlingarna i arbetet med konfirmation. Utskottet föreslår därför att kyrkomötet bifaller motionerna 2013:30 och 2013:43.

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Carina Rimborg Etander, ordförande

Eva Lindström, sekreterare

Beslutande: Carina Etander Rimborg, ordförande, Erik Jonsson, Birgitta Lindén, Bengt A Gustavsson, Christina Meltin Westerlund, Mary Österström, Helena Nordvall, Kristina Sandström, Hans G Erikson, Ann-Sofie Persson, Anders Åkerlund, Roland Johansson, Marianne Kronbäck, Britt Louise Agrell och Britta Broman.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Linn Berglin, Kjerstin Sörngård Thulin, Christer Björk, Elisabeth Rydström, Kerstin Bodell, Kekke Paulsson, Monica Karlsson, Anna Ekström, Lilian Sjölund, Berit Simonsson och Berth Löndahl

Biskoparna Antje Jackelén och Åke Bonnier har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation

Vi yrkar avslag på motion 2013:43 där motionärerna vill uppdra till kyrkostyrelsen att i samråd med stiftens göra en särskild satsning för att uppmärksamma konfirmationens betydelse. Vår motivering till avslag är följande:

Den 1 oktober 2013 startar *Projekt 13+* med uppdrag att förstärka det kontinuerliga och långsiktiga utvecklingsarbetet som gäller mötet med konfirmanden, men även tonåringen som väljer att inte konfirmeras. Projektet ska samordna och stödja stiftens i utvecklandet av metoder och arbetssätt, fördjupad reflektion kring kyrkans dialog och möte med tonåringar i allmänhet och ungdomar som väljer att konfirmeras i synnerhet.

En långsiktig, strukturerad och sammanhållen satsning på konfirmandarbetet är att föredra framför en särskild satsning för en kort tid.

Birgitta Lindén, Bengt A Gustavsson, Mary Österström, Christina Meltin Westerlund och Erik Jonsson